

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 16. októbra 2008 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **Mgr. M. V.** pre trestný čin **podvodu spolupáchateľstvom** podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné, o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, takto

r o z h o d o l :

I. Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Stanislav Libant, JUDr. Štefan Hrvola a prísediaci Oľga Csákayová, Mgr. Ján Pavel a Ing. Milana Horský **nie sú vylúčení** z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného Mgr. M. V., vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 2 T 4/03.

II. Trestná vec obvineného Mgr. M. V., vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 2 T 4/03, sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e :

Na Krajskom súde v Nitre sa vedie proti obvinenému Mgr. M. V. trestné konanie na podklade obžaloby krajského prokurátora, ktorú podal na krajskom súde 12. júna 2003 pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 1 Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Vec bola pomocou technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. 2 T 4/03, na vybavenie do senátu JUDr. Stanislava Libanta, ktorého senát v zložení JUDr. Stanislav Libant ako predseda senátu, JUDr. Štefan Hrvola – člen senátu a prísediaci Oľga Csákayová, Mgr. Ján Pavel, Ing. M. Horský vo veci rozhodli ostatným odsudzujúcim rozsudkom zo 17. mája 2007, ktorý rozsudok bol na základe odvolania obžalovaného zrušený uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 2007 a vec bola vrátená krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Po vrátení veci obvinený Mgr. M. V. na hlavnom pojednávaní dňa 19. septembra 2008 vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcemu senátu, ako aj námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Nitre a požiadal, aby jeho vec bola tomuto súdu odňatá a pridelená inému súdu v rámci Slovenskej republiky. Svoju námietku odôvodnil tým, že sudcovia tohto súdu sú neobjektívni a poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorý v zrušujúcom uznesení vytýkal súdu prvého stupňa nedostatky.

Krajský súd v Nitre vzhľadom na spomenutý návrh obvineného predložil trestnú vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ako súdu príslušnému na rozhodnutie o odňatí veci uvedenému krajskému súdu a jej prikázanie inému súdu, pričom k návrhu pripojil vyjadrenia všetkých sudcov Krajského súdu v Nitre. Z vyjadrení sudcov vyplýva, že ani jeden z nich sa necíti byť v predmetnej veci obžalovaného zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade predloženého návrhu a po preskúmaní predloženého spisového materiálu zistil, že námietky obvineného Mgr. M. V. voči senátu JUDr. Stanislava Libanta a sudcom Krajského súdu v Nitre nie sú opodstatnené. Rovnako neopodstatnený je návrh obvineného na odňatie a prikázanie veci.

V posudzovanej veci došla obžaloba ešte v roku 2003, preto vzhľadom na ustanovenie § 564 ods. 4 Tr. por. (zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov), účinného od 1. januára 2006, sa postupuje v konaní podľa predpisov dovtedy účinných, t.j. zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle citovaného ustanovenia znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) a je výnimočným opatrením. Možno ho uplatniť len vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Platná právna úprava bližšie nedefinuje pojem

„dôležité dôvody“, ale je nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné.

Za dôležitý dôvod v zmysle citovaného zákonného ustanovenia podľa ustálenej súdnej praxe treba považovať aj zistenie takých konkrétnych skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezáujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu, vrátane predsedu a podpredsedu, z rozhodovania.

Z ustanovenia § 30 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že uvedený orgán, alebo jemu blízka osoba, boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo dotýka, sú najmä strany trestného konania.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu a prísediaceho, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zaistiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie inštitútu § 30 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania teda prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru preukázaná. Námietky zamerané na procesný postup súdu nie sú dôvodom pre vylúčenie.

Krajský súd vykonáva súdnicstvo prostredníctvom kolegiálnych orgánov – senátov a na konkrétnom rozhodovaní sa môžu podieľať len sudcovia zaradení v určitom senáte, ktorí

sa po dôjdení veci na základe pravidiel určených rozvrhom práce príslušného súdu stávajú zákonnými sudcami na prerokovanie konkrétnej veci v zmysle vyššie citovaného článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že námietku zaujatosti možno vzniknúť **iba proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne zúčastňujú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom súdu, ako je to v danom prípade.

Najvyšší súd zistil, že u predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta, člena senátu JUDr. Štefana Hrvolu a prísediacich Oľgy Csákayovej, Mgr. Jána Pavla a Ing. Milana Horského nie je preukázaný žiadny z dôvodov uvádzaných v § 30 ods. 1 Tr. por., pre ktorý by bolo možné mať pochybnosti o ich nezaujatosti a pre ktorý by boli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania. Výhrady obvineného Mgr. M. V. smerovali výhradne proti procesnému postupu senátu a spočívali v tom, že predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo nadriadeným súdom zrušené. Takýto dôvod však nemožno subsumovať pod žiadny z dôvodov na vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní v zmysle vyššie citovaného ustanovenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na vylúčenie senátu JUDr. Stanislava Libanta z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného, preto nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou, či ostatní sudcovia krajského súdu nie sú vylúčení z vykonávania úkonov, z dôvodov uvádzaných v § 30 ods. 1 Tr. por., pretože u nich neprichádza do úvahy účasť na rozhodovaní v trestnej veci obvineného. Návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 25 ods. 1 Tr. por. nie je dôvodný, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. októbra 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t , v.r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Císarová

